

רע"פ 5707/20 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 5707/20

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע ב-עפ"ג 16136-03-20 מיום 2.8.2020, שניתן על ידי השופטים י' רז-לוי, ג' שלו ו-א' משניות

בשם המבקש: עו"ד רונן חליוה

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופטים י' רז-לוי, ג' שלו וא' משניות) בעפ"ג 16136-03-20 מיום 2.8.2020, בגדרו התקבל ערעור המשיבה עלגזר דינו של בית משפט השלום בבאר שבע (השופט ר' סולקין) בת"פ 67615-10-18 מיום 26.1.2020.

2. ביום 16.5.2019, הורשע המבקש, על יסוד הודאתו, בעבירות של ניסיון להטרדה מינית של קטינה שטרם מלאו לה 15 שנים (2 עבירות), לפי סעיפים 5(א) ו-3(א)(6)(א) לחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998 (להלן: החוק למניעת הטרדה מינית), וסעיף 25 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); וניסיון למעשה מגונה בקטינה שטרם מלאו לה 14 שנים (2 עבירות), לפי סעיפים 348(א), 345(א)(3) ו-25 לחוק העונשין.

על פי המתואר בכתב האישום שהוגש נגדו, ביום 12.6.2018 גלש המבקש באתר שיחוח (צ'אט)

עמוד 1

במרשתת, ויצרקשר עם פרופיל ששימש סוכנת משטרתית (להלן: הסוכנת) אשר פעלה במסגרת מבצע לאיתור חשודים היוצרים קשר מיני עם קטינים באמצעות המרשתת.

במהלך שיחתם, הציגה הסוכנת עצמה בפני המבקש כילדה בת 13. חרף האמור, המשיך המבקש להתכתב עמה, ובהמשך לכך שוחחו השניים בדרך של היוועדות חזותית. במהלך שיחתם, הציע המבקש לסוכנת הצעות בעלות אופי מיני תוך התמקדות במיניותה, ובין היתר, ביקש ממנה להתפשט קצתואף חשף את איבר מינו וביצע לפניו מעשי אוננות בעצמו.

ביום 14.6.2018 המשיכו השניים להתכתב ולשוחח במרשתת, כשבמהלך שיחתם הציע המבקש לסוכנת הצעות חוזרות ונשנות בעלות אופי מיני. במהלך שיחתם ישב המבקש מול המצלמה כשהוא לבוש בחולצה ובתחתונים, וביצע תנועות של אוננות על איבר מינו מעל לתחתוניו.

3. בהסכמת המשיבה, הופנה המבקש לשירות המבחן לשם קבלת תסקיר בעניינו בטרם שמיעת הטיעונים לעונש. בתסקיר מיום 24.11.2019 צוינו היעדר עברפילי בעניינו; תפקודו התקין לאורך השנים; נכונותו להשתלב בטיפול לעברייני מין; והרושם כי לא קיימת בעניינו סטייה מינית פדופילית או הבופילית. מנגד, צוין כי המבקש התעקש כי בעת שיחתו עם הסוכנת סבר כי מדובר בבגירה; וסירב להכיר בהשלכות שהיו יכולות להיגרם ממעשיו אילו מדובר היה בקטינה בפועל.

לאור האמור, לא שלל שירות המבחן את הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד, והמליץ על ענישה בדרך של 300 שעות לתועלת הציבור, לצד צו מבחן למשך שנתיים, במהלךן ישתתף המבקש בטיפול קבוצתי ייעודי שיפחית את הסיכון להישנות עבירות דומות על ידו. כמו כן, בשים לב לחומרת העבירות, ולביצוען בשעה ששימש המבקש כמורה לבני נוער, לא בא שירות המבחן בהמלצה להימנע מהרשעתו.

בחוות דעת מטעם המרכז להערכת מסוכנות מינית מיום 13.9.2019, הוערך כי הרקע לעבירה היה פגיעה בדימויו הגברי של המבקש עקב פרידת בת-זוגו ממנו, ותפיסתו את הקטינה כדמות בטוחה ולא מאיימת. מסוכנות המבקש הוערכה בחוות הדעת כנמוכה-בינונית, וצוין כי ניתן להניח כי מסוכנות זו תפחת ככל שיתמיד בטיפול.

4. בבואו לגזור עונש למבקש, עמד בית משפט השלום על חומרתן היתירה של עבירות מין המבוצעות במרשתת, ובפרט כלפי קטינים, תוך חדירה לביתם של נפגעי העבירה, ופגיעה בנפשם ובפרטיותם.

לאחר סקירת מדיניות הענישה הנוהגת, נקבע כי מתחם העונש ההולם לעבירות שבהן הורשע המבקש הוא בין 8 חודשי מאסר בפועל הניתנים לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין 26 חודשי מאסר בפועל. חרף האמור, בית משפט השלום החליט לסטות ממתחם העונש לקולא משיקולי שיקום. זאת, בין היתר, בשים לב להערכות שירות המבחן והמרכז להערכת מסוכנות, מהן עולה כי העבירות בוצעו על רקע נסיבות ייחודיות ולא כחלק מסטייה פדופילית כוללת; הודאתו של המבקש, נטילת אחריות מצדו למעשיו והשתלבותו בהליך טיפולי; היעדר עבר פלילי בעניינו; ומסוכנותו שאינה גבוהה.

עוד צוינו תרומתו של המבקש לחברה ולמדינה כעולה מהראיות שהובאו על ידו במסגרת הטיעונים לעונש; הפגיעה שחוו המבקש ומשפחתו עם פרסום הפרשה; שאיפותיו המקצועיות בתחום ההוראה שנקטעו; התרשמות בית המשפט שלפיה הפיק לקחים מהעמדתו לדין ולא ישוב לסורו בעתיד; והמלצת שירות המבחן.

לנוכח כל האמור, נגזרו על המבקש 300 שעות שירות לתועלת הציבור; 10 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירה לפי פרק ה' סימן י' לחוק העונשין; 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירה לפי החוק למניעת הטרדה מינית; וקנס בסך 15,000 ש"ח או 60 ימי מאסר תמורתו. בנוסף, הושת על המבקש צו מבחן למשך שנתיים, ונקבע כי במהלכן יהיה עליו להשתתף בכל הליך טיפולי שיומלץ על ידי שירות המבחן.

5. ערעור המשיבה על קולת העונש התקבל על ידי בית המשפט המחוזי. נקבע, כי נוכח חומרת העבירות שבהן הורשע המבקש ושכיחותן בחברה, מתחם העונש ההולם בגינן, על דרך הכלל, הוא 12 עד 30 חודשי מאסר בפועל. זאת, בהתאם לקביעה בעפ"ג (ב"ש) 27720-12-19 מדינת ישראל נ' דה-ליון (29.1.2020), שאושרה על ידי בית משפט זה (רע"פ 1527/20 דה-ליון נ' מדינת ישראל (27.2.2020); להלן: עניין דה-ליון)).

עוד נקבע, כי אין בהיעדר הפגיעה בקטינה בפועלכדי להמעיט מחומרת העבירות, שכן המבקש לא היה מודע לכך שמדובר בסוכנת משטרתית, אלא סבר שמדובר בקטינה בת 13 שנים בלבד.

עם זאת, נוכח הכלל כי ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם; ובשים לב לפרק הזמן הקצר בו ביצע את העבירות, ולהשתלבותו בהליך טיפולי, נקבע כי אין להשית על המבקש עונש מאסר בפועל שירוצה מאחורי סורג ובריח.

לאור האמור, גזר בית המשפט המחוזי על המבקש עונש של 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, חֶלֶף 300 השעות לתועלת הציבור שהוטלו עליו בבית משפט השלום. יתר חלקי העונש נותרו על כנם.

6. מכאן הבקשה שלפניי, במסגרתה נטען כי המקרה דנן מצדיק מתן רשות ערעור, וזאת נוכח "שלל טעויות משפטיות שגרמו לעיוות דין ופגיעה בצדק", כך לשון הבקשה.

לשיטת המבקש, פסק דינו של בית המשפט המחוזי מכיל 6 שגיאות: ראשית, נטען כי נוכח סמיכות הזמנים שבו בוצעו העבירות, הרי שעסקינן באירוע עברייני אחד, שהעונש בגינו צריך להיות פחות מזה שנקבע בעניין דה ליון; שנית, המסוכנות הנשקפת מהמבקש, כעולה מהערכת המסוכנות שהוגשה בעניינו, אינה "בינונית עד נמוכה" כפי שציין בית המשפט המחוזי, כי אם "נמוכה-בינונית"; שלישית, לא ניתן משקל הולם לפער בין העונש שנגזר עליו בבית משפט השלום לעונש שהושת עליו בערעור; רביעית, חומרת העונש בבתי המשפט במחוז הדרום אינה עולה בקנה אחד עם מדיניות הענישה במחוזות אחרים; חמישית, לא ניתן הסבר לסטייה מהמלצת שירות המבחן.

לבסוף נטען, כי המבקש נטל אחריות מלאה על מעשיו, וכי בעת ניהול השיחה עם הסוכנת, היה משוכנע כי מדובר בשיחה המתנהלת עם בגירה בהסכמתה. לשיטת המבקש, נסיבות אלו תומכות אף הן במסקנה כי לא היה מקום

להחמיר בעונשו מעבר לעונש שנגזר עליו בבית משפט השלום.

7. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות לערער "בגלגול שלישי" תינתן רק במקרים נדירים שבהם מתעוררת שאלה משפטית רוחבית בעלת חשיבות ציבורית, או כאשר עולה חשש כי נגרם למבקש עיוות דין מהותי או אי צדק קיצוני. זאת ועוד, כאשר הבקשה נסובה על חומרת העונש כשלעצמה, לא תינתן רשות ערעור אלא במקרים נדירים שבהם נגזר עונשו של המבקש בסטייה ניכרת ממדיניות הענישה המקובלת במקרים דומים (רע"פ 2486/19 נאטור נ' מדינת ישראל, פסקה (11.4.2019)).

הבקשה דנן, אינה נמנית עם מקרים אלו. אף לאחר החמרת עונשו של המבקש בערעור, גזר דינו ממוקם סמוך לתחתית מתחם הענישה שנקבע על ידי בית משפט השלום. משכך, ברי כי העונש שנגזר עליו אינו סוטה באופן ניכר ממדיניות הענישה הנוהגת, ודי בכך לדחות את הבקשה.

8. למעלה מהצורך יוער, כי מעיון בפסק דינו של בית המשפט המחוזי עולה, כי בניגוד לטענת המבקש, סמיכות העבירות נלקחה בחשבון בעת גזירת עונשו בערעור (עמ' 8 לפסק הדין). זאת ועוד, הפער בין העונש שגזר בית משפט השלום על המבקש לבין העונש שהושת עליו בבית המשפט המחוזי – אינו מצדיק, בנסיבות הענין, מתן רשות ערעור, בפרט כאשר הודגש כי בית משפט השלום גזר עליו עונש מקל מכפי הראוי. למעשה, זכה המבקש מן ההפקר, שכן בצדק הדגיש בית המשפט המחוזי כי לו היה דן בעניינו של המשיב בערכאה דיונית ראשונה, היה גוזר עליו עונש מאסר לריצוי בפועל.

9. ביתר טענות המבקש לא מצאתי ממש. הערכת מסוכנותו של המבקש כ"בינונית עד נמוכה", לא הוזכרה בפסק הדין במסגרת ההצדקה להחמרה בעונשו; מדיניות הענישה ביחס לעבירות שבהן הורשע המבקש, כבר אושרה על ידי בית משפט זה (ראו החלטתי ברע"פ 2681/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (29.5.2019)); וכן בעניין דה-ליון, פסקה 6); וכלל הטעמים שניתנו להתערבות בעונש שגזר בית משפט השלום על המבקש, מצדיקים מקל וחומר את הסטייה מהמלצת שירות המבחן.

10. לבסוף, טענת המבקש מחד גיסא כי נטל אחריות על מעשיו, ומאידך גיסא כי בעת ניהול שיחותיו עם הסוכנת היה סבור כי מדובר בבגירה – אינן מתיישבות זו עם זו. מכל מקום, משהודה המבקש במיוחס לו בכתב האישום והורשע על פי הודייתו, אין להידרש לטענה זו, ובוודאי שאין בה כדי להצדיק רשות ערעור על חומרת העונש.

11. הבקשה נדחית אפוא.

ניתנה היום, י' באלול התש"ף (30.8.2020).

ש ו פ ט

עמוד 4
